

2023 03 23

2022 m. ketvirtojo ketvirčio Lietuvos Respublikos mokėjimų balansas

Šiandien Lietuvos bankas paskelbė 2022 m. ketvirtojo ketvirčio mokėjimų balanso duomenis, kurie rodo, kad:

Einamosios sąskaitos balansas	Tarptautinių investicijų balansas	Bendroji skola užsieniui
-559,3 mln. Eur	-4,4 mlrd. Eur	45,3 mlrd. Eur
2021 m. IV ketv.	2021 m. IV ketv.	2021 m. IV ketv.
29,0 mln. Eur	-4,2 mlrd. Eur	44,6 mlrd. Eur

einamosios sąskaitos balanso (ESB) deficitas 2022 m. ketvirtąjį ketvirtį, palyginti su trečiuoju ketvirčiu, sumažėjo 39,8 proc. ir sudarė 559,3 mln. Eur, arba 3,2 proc. bendrojo vidaus produkto (BVP). ESB deficitą lėmė užsienio prekybos ir pirminių pajamų balansų deficitai, kurių neatsvėrė sumažėjęs, bet vis dar perviršinis paslaugų balansas ir padidėjęs teigiamas antrinių pajamų balansas. Dėl sparčiau mažėjusio prekių eksporto (6,8 %), palyginti su importu (4,5%), padidėjo užsienio prekybos balanso deficitas, jis sudarė 2,1 mlrd. Eur. Pirminių pajamų balanso deficitas per ketvirtį sumažėjo 5,6 karto ir sudarė 130,5 mln. Eur. Šiam pokyčiui didžiausią įtaką turėjo 7,3 karto padidėjęs kitų pirminių pajamų balanso perviršis dėl išaugusių Europos Sąjungos (ES) subsidijų žemės ūkiui. Palyginti su ankstesniu ketvirčiu, paslaugų importui paaugus sparčiau už jų eksportą – atitinkamai 13,8 ir 6,9 proc., paslaugų balanso perviršis sumažėjo (4,8 %) ir sudarė 1,6 mlrd. Eur. Tai lėmė reikšmingai sumažėjęs (155,0 mln. Eur) kitų verslo paslaugų balansas dėl 54,7 proc. išaugusio šių paslaugų importo. Palyginkime: prieš metus ESB buvo perteklinis ir sudarė 29,0 mln. Eur, arba 0,2 proc. BVP (žr. 1 pav.);

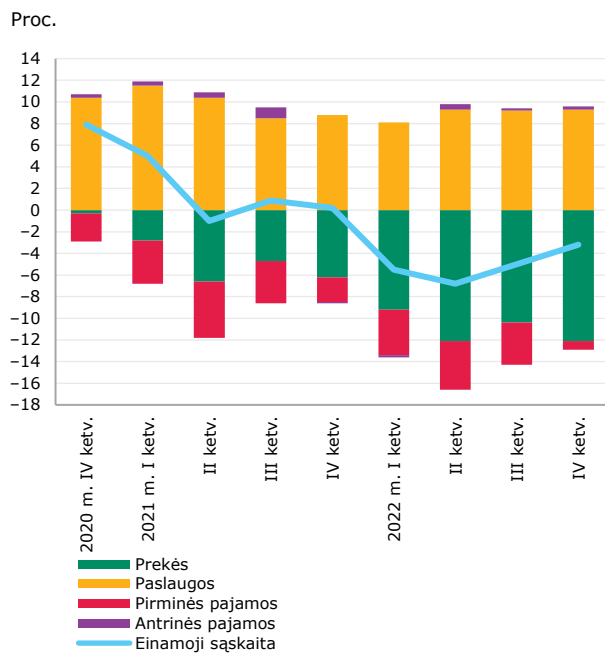
kapitalo sąskaitos balanso perviršis, palyginti su praėjusiu laikotarpiu, padidėjo 2,8 karto ir sudarė 483,5 mln. Eur. Tam įtakos turėjo gautų lėšų iš ES struktūrinių paramos fondų, skirtų investiciniams projektams finansuoti, padidėjimas (318,0 mln. Eur, arba 2,8 karto). 2021 m. atitinkamą ketvirtį kapitalo sąskaitos balanso perviršis buvo 312,9 mln. Eur;

ataskaitiniu laikotarpiu grynasis **finansinės sąskaitos** investicijų srautas buvo teigiamas ir sudarė 284,7 mln. Eur, arba 1,6 proc. BVP. Tai lėmė 2,0 mlrd. Eur teigiamas grynasis kitų investicijų srautas, kurių nenusvėrė neigiami gryniesiems portfelinių ir tiesioginių investicijų srautai (atitinkamai 1,0 mlrd. ir 400,1 mln. Eur) ir sumažėjusios oficialiosios tarptautinės atsargos (255,1 mln. Eur). Palyginkime: 2021 m. ketvirtąjį ketvirtį grynasis finansinės sąskaitos investicijų srautas buvo neigiamas, jis sudarė 128,3 mln. Eur, arba 0,9 proc. BVP (žr. 2 pav.);

grynasis **tarptautinių investicijų balansas** buvo neigiamas ir 2022 m. ketvirtojo ketvirčio pabaigoje sudarė 4,4 mlrd. Eur, arba 6,7 proc. BVP, prieš metus jis taip pat buvo neigiamas ir sudarė 4,2 mlrd. Eur, arba 7,4 proc. BVP;

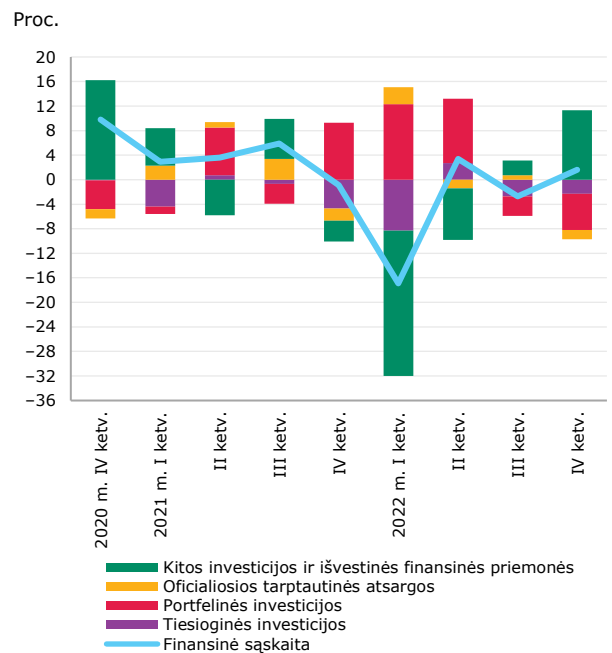
Lietuvos **bendroji skola užsieniui** 2022 m. gruodžio pabaigoje buvo 45,3 mlrd. Eur, arba 67,9 proc. BVP, o **grynoji skola užsieniui** sudarė -4,0 mlrd. Eur, arba 6,0 proc. BVP, t. y. Lietuvos turtas užsienyje buvo didesnis nei įsipareigojimai užsieniui. Palyginkime: prieš metus Lietuvos bendroji skola užsieniui buvo 44,6 mlrd. Eur, arba 79,3 proc. BVP, o grynoji skola užsieniui sudarė -3,2 mlrd. Eur, arba 5,8 proc. BVP.

1 pav. ESB ir jį sudarantys srautai, palyginti su BVP

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2 pav. Grynieji finansinės sąskaitos investicijų srautai, palyginti su BVP

Šaltinis: Lietuvos bankas.

Atkreiptinas dėmesys, kad, skaičiuojant 2022 m. ketvirtojo ketvirčio mokėjimų balanso duomenis, buvo revizuoti 2022 m. pirmojo–trečiojo ketvirčių ir atitinkamų mėnesių išorės sektoriaus duomenys. Pasikeitus kitų pinigų finansų įstaigų sektoriaus struktūrai, buvo revizuoti ir 2020 m. ketvirtojo–2022 m. antrojo ketvirčių bei atitinkamų mėnesių išorės sektoriaus susiję duomenys.

Išsamius mokėjimų ir tarptautinių investicijų balansų bei skolos užsieniui duomenis galima rasti Lietuvos banko interneto svetainės [išorės sektoriaus statistikos](#) skiltyje.

Pasinaudokite priemone [Mano duomenų rinkiniai](#). Susikurkite duomenų rinkinius, jie bus išsaugoti jūsų paskyroje, o duomenys automatiškai atsinaujins, kai tik bus paskelbti.